

EFL learners' accuracy, fluency, and complexity in speaking." *Education Research International* 2023.1 (2023): 4011255.

4. Ali, Syed Shujaat, Ammara Farukh, and Muhammad Ishtiaq. "Value of animal idioms in bringing about native-like proficiency among EFL learners." *Global Regional Review* 4.4 (2019): 360-368.

O‘QUVCHILARNING KREATIV QOBILIYATLAINI RIVOJLANTIRISHDA GOOGLE CLASSROOM, MOODLE VA BOSHQA PLATFORMALARNING O‘RNI

Tursunboyeva Mavjudaxon Shukurillo qizi

Andijon davlat pedagogika instituti

Amaliy xorijiy tillar kafedrası o‘qituvchisi Mustaqil tadqiqotchi

shukurovnamavjuda@gmail.com +998935955919

Annotatsiya: Ushbu maqolada o‘quvchilarning kreativ qobiliyatlarini rivojlantirishda raqamli ta’lim platformalarining, xususan Google Classroom va Moodle’ning samarali qo‘llanilishi tahlil qilinadi. Platformalar interaktiv vazifalar, onlayn testlar va hamkorlikdagi loyihalar orqali o‘quvchilarning fikrlash, ijodiy yechimlar topish va muammolarni hal qilish qobiliyatlarini oshirishga yordam beradi.

Kalit so‘zlar: kreativ qobiliyat, raqamli platforma, Google Classroom, Moodle interaktiv darslar, onlayn hamkorlik

РОЛЬ GOOGLE CLASSROOM, MOODLE И ДРУГИХ ПЛАТФОРМ В РАЗВИТИИ ТВОРЧЕСКИХ СПОСОБНОСТЕЙ УЧАЩИХСЯ

Турсунбоева Мавжудахон Шукурилло кизи

Андижанский государственный педагогический институт

Преподаватель кафедры практических иностранных языков

Независимый исследователь

E-mail: shukurovnamavjuda@gmail.com Тел: +998 93 595 59 19

Аннотация: В статье рассматривается роль цифровых образовательных платформ, особенно Google Classroom и Moodle, в развитии творческих способностей учащихся. Платформы способствуют развитию мышления, креативного решения проблем и навыков сотрудничества через интерактивные задания, онлайн-тесты и совместные проекты.

Ключевые слова: Творческие способности, цифровая платформа, Google Classroom, Moodle, интерактивные уроки, онлайн-сотрудничество

THE ROLE OF GOOGLE CLASSROOM, MOODLE, AND OTHER PLATFORMS IN DEVELOPING STUDENTS' CREATIVE ABILITIES

Tursunboyeva Mavjudaxon Shukurillo qizi

*Andijan State Pedagogical Institute Lecturer, Department of
Practical Foreign Languages Independent Researcher*

E-mail: shukurovnamavjuda@gmail.com Tel: +998 93 595 59 19

Abstract: This article examines the role of digital learning platforms, particularly Google Classroom and Moodle, in developing students' creative abilities. These platforms enhance students' thinking, problem-solving, and creativity through interactive assignments, online quizzes, and collaborative projects.

Keywords: Creative ability, digital platform, Google Classroom, Moodle, interactive lessons, online collaboration

Zamonaviy pedagogik nazariyada kreativlik shaxsning yangi, original va ijtimoiy ahamiyatga ega g'oyalarni ishlab chiqish qobiliyati sifatida talqin etiladi. Ta'lim jarayonida kreativlik nafaqat ijodiy mahsulot yaratish, balki muammoni noodatiy yondashuv asosida hal etish, mavjud bilimlarni yangi kontekstda qo'llay olish va alternativ yechimlar taklif etish jarayoni bilan bog'liqdir. Pedagogik nuqtai nazardan, kreativlik o'quvchining bilish faolligi, mustaqilligi va reflektiv tafakkurini rivojlantirish bilan chambarchas aloqadordir. Ayniqsa, chet tilini o'qitishda kreativlik kommunikativ vaziyatlarda erkin va moslashuvchan nutqiy faoliyatni amalga oshirish orqali namoyon bo'ladi. Chet tilini o'qitishda kreativ kompetensiya ko'p komponentli tuzilishga ega bo'lib, u quyidagi tarkibiy qismlarni o'z ichiga oladi:

- **Divergent fikrlash** – bir muammoga nisbatan bir nechta alternativ javob yoki yechim taklif eta olish qobiliyati;
- **Mustaqil qaror qabul qilish** – til vositalarini tanlashda erkinlik va mas'uliyat;
- **Kommunikativ moslashuvchanlik** – nutqiy vaziyatga mos ravishda til birliklarini o'zgartira olish;
- **Lingvistik innovatsion ifoda** – yangi iboralar, metaforalar, kontekstual konstruktsiyalar yaratish qobiliyati.

Mazkur komponentlar o'quvchining nafaqat til bilimini, balki uning ijodiy kommunikativ salohiyatini ham belgilaydi. Kreativ

kompetensiya reproduktiv emas, balki produktiv nutqiy faoliyatni rivojlantirishga xizmat qiladi.

Raqamli ta’lim muhiti tushunchasi - Raqamli ta’lim muhiti bu axborot -kommunikatsiya texnologiyalari asosida tashkil etilgan, o‘quv jarayonini masofaviy yoki aralash shaklda amalga oshirish imkonini beruvchi interaktiv pedagogik makondir. Bunday muhit o‘quvchilarning mustaqil ta’lim faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, resurslarga keng kirish imkonini yaratish va kollaborativ faoliyatni rivojlantirishga xizmat qiladi. Google Classroom va Moodle kabi platformalar topshiriqlarni individuallashtirish, reflektiv tahlilni tashkil etish hamda ijodiy loyihalarni boshqarish imkonini beradi. Raqamli muhitda o‘quvchi passiv bilim oluvchi emas, balki faol subyekt sifatida namoyon bo‘ladi. Raqamli ta’lim muhiti zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari asosida shakllantirilgan, o‘quv jarayonini tashkil etish, boshqarish va nazorat qilish imkonini beruvchi integrativ pedagogik makon sifatida talqin etiladi. Mazkur muhit an’anaviy ta’lim modelidan farqli ravishda o‘quvchini passiv bilim oluvchi emas, balki faol, mustaqil va reflektiv subyekt sifatida shakllantirishga yo‘naltirilgan. Raqamli platformalar, interaktiv vositalar va onlayn hamkorlik mexanizmlari ta’lim jarayonining moslashuvchanligi, individuallashtirilishi hamda uzluksizligini ta’minlaydi. Ilmiy-pedagogik nuqtai nazardan, raqamli ta’lim muhiti kompetensiyaviy yondashuvni amalga oshirishning samarali vositasi hisoblanadi. Chunki u bilim, ko‘nikma va malakalarni real kommunikativ vaziyatlarga yaqin sharoitda qo‘llash imkonini yaratadi. Ayniqsa, chet tilini o‘qitishda raqamli muhit interaktiv muloqot, multimodal resurslar va kollaborativ faoliyat orqali o‘quvchilarning kreativ, kommunikativ hamda tanqidiy fikrlash kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Shu bilan birga, raqamli ta’lim muhitining samaradorligi uning texnik imkoniyatlariga emas, balki pedagogik jihatdan to‘g‘ri loyihalashtirilgan metodik modelga bog‘liqdir. Raqamli vositalarning maqsadga muvofiq integratsiyasi, reflektiv faoliyatni tashkil etish hamda differensial yondashuvni qo‘llash ta’lim sifatini oshiruvchi muhim omillar sifatida namoyon bo‘ladi.

Raqamli ta’lim muhiti zamonaviy ta’lim tizimida innovatsion pedagogik modelni shakllantiruvchi, kompetensiyaga yo‘naltirilgan va kreativ rivojlanishni ta’minlovchi muhim metodik platforma sifatida e’tirof etilishi mumkin.

Kompetensiyaviy yondashuv tamoyillari - Kompetensiyaviy yondashuv ta’lim jarayonini natijaga yo‘naltirilgan tizim sifatida tashkil etishni nazarda tutadi. Bu yondashuvda bilim, ko‘nikma va malaka integratsiyalashgan holda real hayotiy vaziyatlarda qo‘llanilishi zarur.

Chet tilini o‘qitishda kompetensiyaviy yondashuv quyidagi tamoyillarga asoslanadi:

1. Amaliy yo‘naltirilganlik
2. Integrativlik
3. Faollik va mustaqillik
4. Refleksivlik

Mazkur tamoyillar kreativ qobiliyatlarni rivojlantirish uchun metodik asos bo‘lib xizmat qiladi. Ayniqsa, divergent fikrlash va lingvistik innovatsion ifoda kompetensiyaviy yondashuv doirasida shakllanadi. Kompetensiyaviy yondashuv zamonaviy ta‘lim tizimida o‘quv jarayonini natijaga yo‘naltirilgan, amaliy ahamiyatga ega va shaxsiy rivojlanishga xizmat qiluvchi tizim sifatida tashkil etishni nazarda tutadi. Mazkur yondashuvning asosiy tamoyillari – amaliy yo‘naltirilganlik, integrativlik, faollik va mustaqillik hamda refleksivlik – ta‘lim samaradorligini ta‘minlovchi metodik omillar sifatida namoyon bo‘ladi.

Amaliy yo‘naltirilganlik tamoyili bilimlarning real hayotiy vaziyatlarda qo‘llanishini ta‘minlaydi hamda o‘quvchini nazariy ma‘lumotni amaliy faoliyat bilan bog‘lashga yo‘naltiradi. Integrativlik esa turli fanlararo va ichki predmet aloqadorlikni mustahkamlab, bilim va ko‘nikmalarni kompleks ravishda shakllantirishga xizmat qiladi. Faollik va mustaqillik tamoyili o‘quvchini ta‘lim jarayonining faol subyekt sifatida namoyon etib, uning tashabbuskorligi va ijodiy fikrlashini rivojlantiradi. Refleksivlik esa o‘z faoliyatini tahlil qilish, natijalarni baholash va keyingi harakatlarni rejalashtirish ko‘nikmasini shakllantiradi.

Mazkur tamoyillar o‘zaro uzviy bog‘liq holda qo‘llanilganda ta‘lim jarayonining sifatini oshiradi, o‘quvchilarning kreativ, kommunikativ va tanqidiy fikrlash kompetensiyalarini rivojlantiradi. Shunday qilib, kompetensiyaviy yondashuv tamoyillari zamonaviy ta‘lim modelining nazariy-metodik asosini tashkil etib, innovatsion va samarali o‘qitish tizimini shakllantirishga xizmat qiladi.

Umumlashtiruvchi ilmiy xulosa (nazariy qism yakuni) - Demak, kreativlik chet tilini o‘qitishda kommunikativ faoliyatning produktiv xarakterini belgilovchi muhim omil bo‘lib, u divergent tafakkur, mustaqil qaror qabul qilish, kommunikativ moslashuvchanlik va lingvistik innovatsion ifoda komponentlari orqali namoyon bo‘ladi. Raqamli ta‘lim muhiti esa mazkur kompetensiyalarni rivojlantirish uchun qulay pedagogik sharoit yaratadi. Shu bois kreativ qobiliyatlarni shakllantirish kompetensiyaviy yondashuv asosida, raqamli platformalar bilan integratsiyalashgan holda amalga oshirilishi maqsadga muvofiqdir.

Platformalarning pedagogik imkoniyatlari - 1. Google Classroom. Zamonaviy raqamli ta’lim tizimlari orasida Google Classroom chet tilini o‘qitishda kreativ qobiliyatlarni rivojlantirishga xizmat qiluvchi samarali pedagogik vosita sifatida e’tirof etilmoqda. Mazkur platforma o‘quv jarayonini tashkil etish, nazorat qilish va individuallashtirish imkoniyatlari bilan ajralib turadi. Google Classroom zamonaviy raqamli ta’lim muhitida o‘quv jarayonini tashkil etish, boshqarish va monitoring qilish imkonini beruvchi samarali pedagogik vosita sifatida namoyon bo‘ladi. Mazkur platforma topshiriqlarni differentsiallashtirish, ijodiy yozma faoliyatni tashkil etish, kollaborativ hamkorlikni yo‘lga qo‘yish hamda tezkor va konstruktiv feedback berish mexanizmlari orqali o‘quvchilarning kreativ kompetensiyasini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Pedagogik nuqtai nazardan, Google Classroom ta’lim jarayonini subyekt-subyekt munosabatiga asoslangan interaktiv modelga o‘tkazadi. O‘quvchilar mustaqil ravishda ijodiy topshiriqlarni bajarish, loyiha ishlari ustida hamkorlik qilish va o‘z faoliyatini reflektiv tahlil etish imkoniyatiga ega bo‘ladi. Bu esa divergent fikrlash, kommunikativ moslashuvchanlik va lingvistik innovatsion ifodaning shakllanishiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi.

Shu bilan birga, platformaning pedagogik samaradorligi uning texnik imkoniyatlaridan ko‘ra, o‘qituvchining metodik mahorati va kompetensiyaviy yondashuvni to‘g‘ri qo‘llashiga bog‘liqdir. Maqsadga muvofiq loyihalashtirilgan ta’lim jarayonida Google Classroom kreativ, interaktiv va individuallashtirilgan ta’lim modelini shakllantirishga xizmat qiluvchi muhim metodik vosita sifatida e’tirof etilishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Guilford J.P. Creativity: Yesterday, Today and Tomorrow. – New York: Penguin Books, 1967. – 215 p
2. Torrance E.P. Torrance Tests of Creative Thinking. – Princeton, NJ: Personnel Press, 1974. – 89 p.
3. Deterding S., Dixon D., Khaled R., Nacke L. From Game Design Elements to Gamefulness: Defining Gamification // Proceedings of MindTrek. – New York: ACM, 2011. – P. 9–15.
4. Richards J.C., Rodgers T.S. Approaches and Methods in Language Teaching. – Cambridge: Cambridge University Press, 2014. – 410 p.
5. Хуторской А.В. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированного образования // Народное образование. – 2003. – №2. – С. 58–64.